

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza impactului de reglementare la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului
Data:	23.06.2022
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Economiei
Subdiviziunea:	Direcția infrastructura calității și supravegherea pieței
Persoana responsabilă și datele de contact:	Anatolie Silitrari Tel.: 0-22-250-536

Compartimentele analizei impactului

1. Definirea problemei

a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate

Analiza inițială a impactului se axează pe 3 probleme:

1. Lipsa unei proceduri de recunoaștere a documentelor care confirmă calitatea produselor petroliere importate direct de la producătorii din statele-membre UE.
2. Costuri mari pentru procedura de inspecție a calității benzinei și motorinei importate pe teritoriul vamal al Republicii Moldova.
3. Nivelul scăzut de depistare a neconformității produselor petroliere importate și puse la dispoziție pe piață cu cerințele specificațiilor tehnice, în cadrul procedurii obligatorii de inspecție a calității benzinei și motorinei.

b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate

Piața produselor petroliere din Republica Moldova este asigurată din importul produselor petroliere de la principalii furnizori din regiune: România, Rusia, Bulgaria, precum și alte țări. Informația privind cantitatea totală importată de produse petroliere principale pe parcursul anilor 2019 - 2021, conform datele oficiale plasate pe pagina-web Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (ANRE), se prezintă în tabelul nr.1:

Tabelul nr.1

Cantitățile de produse petroliere importate în anii 2018 - 2021:

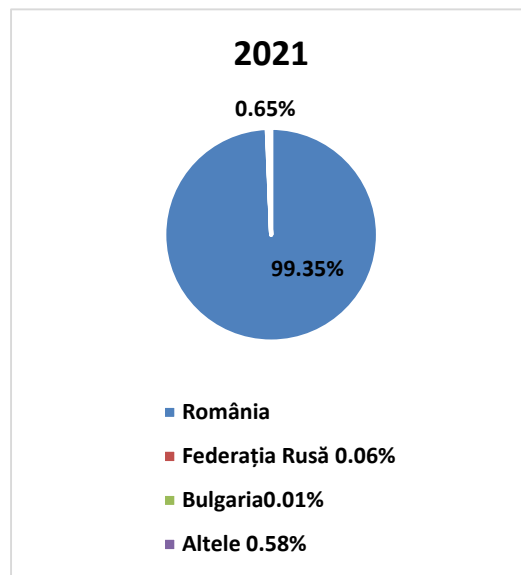
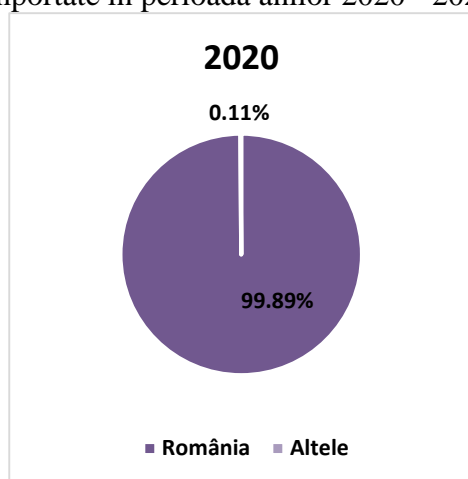
Tipul produsului	2019	2020	2021
	tone	tone	tone
Benzină A 98	3 524,64	3 909,06	3 672,91
Benzină A 95	167 534,14	151 754,73	169 652,70
Benzină A 92	501,33	3 635,64	-
Total benzină	171 560,10 (21,56%)	159 299,43 (20,89%)	173 325,61 (21,08%)
Motorină	624 038,28 (78,44%)	603 358,76 (79,11%)	648 867,13 (78,92%)

Sursa: Statistica ANRE în baza rapoartelor prezentate de companiile licențiate și importurilor înregistrate de Serviciul Vamal

Analizând informațiile înregistrate de Serviciul Vamal pentru 2020-2021 referitor la importul produselor petroliere după țara de origine constatăm că, principalul furnizor de produse petroliere este România, deținând în anul 2020 din totalul importat o cotă de 99,89% și respectiv în anul 2021 o cotă de 99,35% din totalul de benzină importată.

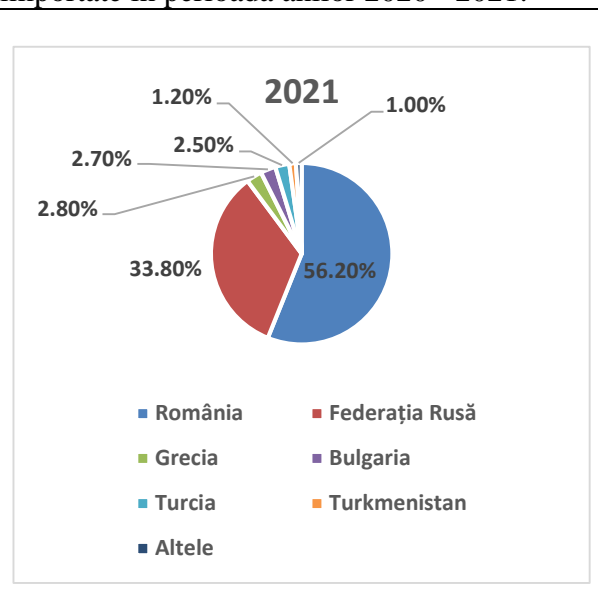
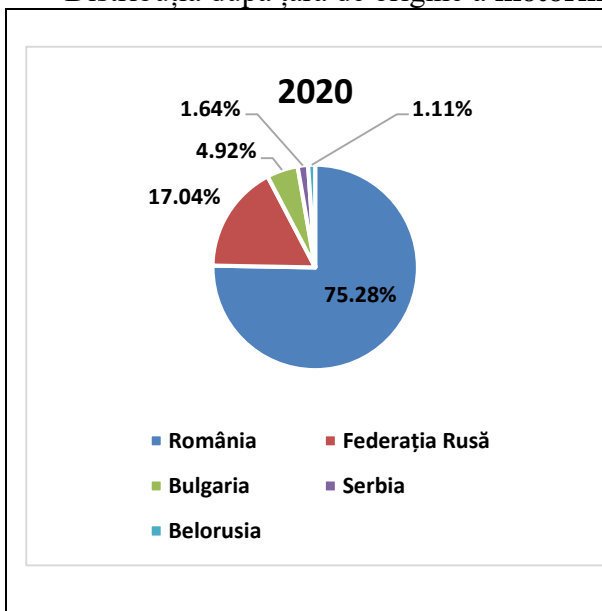
Această tendință se explică prin prezența pe piața autohtonă a companiilor petroliere ce dețin rafinării proprii în statul vecin, dar și datorită distanței mici, care permite importul pe cale rutieră și feroviară la costuri relativ mici.

Repartizarea după țara de origine a benzinei importate în perioada anilor 2020 - 2021:

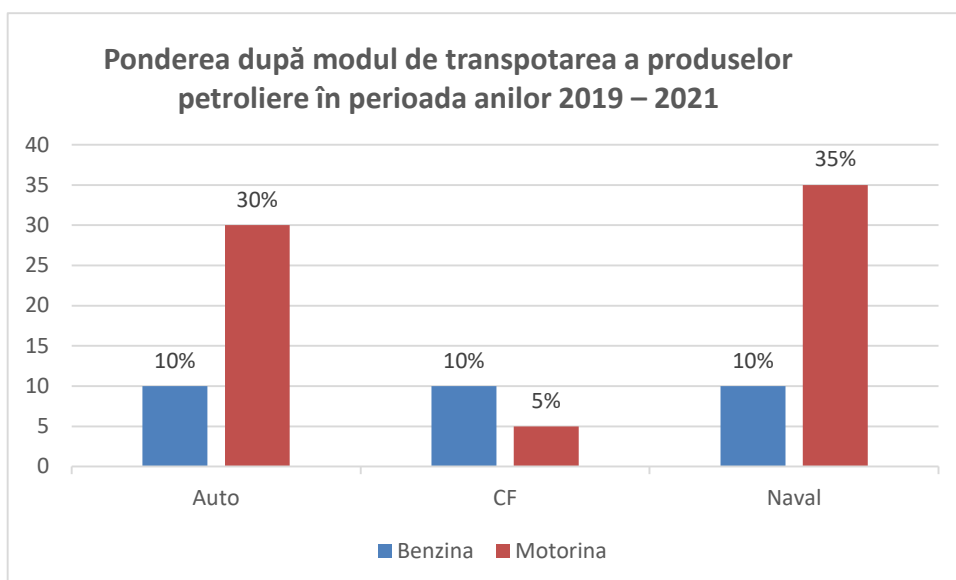
Aceeași tendință se observă și pentru **motorină** unde România, în anul 2020 a deținut o cotă de 75,28% din totalul importat și respectiv în anul 2021 o cotă 56,20% din totalul importat.

Distribuția după țara de origine a **motorinei** importate în perioada anilor 2020 - 2021:

Suplimentar, printre țările furnizoare de **motorină în anul 2020** pot fi menționate: Federația Rusă - 17,04%, Bulgaria - 4,92%, Serbia - 1,64% și Belarus - 1,11%; iar pentru anul 2021 au fost identificate în calitate de țări –furnizoare de motorină: Federația Rusă - 33,8%, Grecia - 2,8%, Bulgaria - 2,7%, Turcia - 2,5%, Turkmenistan - 1,2% și altele – 1,0% din importul total de motorină.

În continuarea celor expuse, remarcăm că importul de produse petroliere în Republica Moldova este efectuat prin intermediul transportului auto, feroviar și naval. Ponderea produselor petroliere (benzinei și motorinei) importate după tipul transportului (cisterne auto, cisterne calea ferată și barje) din totalul de cereri de inspecții efectuate la intrarea în teritoriul vamal în perioada anilor 2019 – 2021 este reflectată în diagrama de mai jos.

În dependență de modul de transportare (auto, calea ferată) și mărimea (cantitatea) loturilor de produse petroliere în conformitate cu datele prezentate în tabelul de mai jos reiterăm că benzina și motorina sunt importate de regula pe cale terestră sau maritimă.

Tipul combustibilului	Modul de transportare		
	Auto (%)	Calea ferată (%)	Cale navală (%)
Benzina	37,1	19,6	43,3
Motorina	3,9	59,9	36,2

Prin urmare, observăm că în cazul importului benzinei prevalează transportul auto și maritim, iar importul motorinei are loc în principal pe cale ferată și maritimă.

Este necesar de menționat că în temeiul Legii nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere, începând cu 24 februarie 2019 toate produsele petroliere, înaintate spre plasarea pe piață, se supun obligatoriu inspecției pentru obținerea documentelor care confirmă corespunderea cu cerințele de calitate stabilite.

Inspecția produselor petroliere se efectuează de către un organism de inspecție acreditat și recunoscut de către Ministerul Economiei, în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la depozitarea și comercializarea cu ridicata, prin sistem automatizat, a produselor petroliere identificate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1116/2002.

Procedura obligatorie de inspecție a benzinei și motorinei la introducerea în teritoriul vamal al Republicii Moldova prevede: prelevarea probelor (benzină și motorină) la punctele de trecere a frontierei sau de către echipa mobilă în alte locații, efectuarea încercărilor de către un laborator acreditat și eliberarea rapoartelor de inspecție de către organismul de inspecție acreditat și recunoscut.

La moment, potrivit Registrului organismelor de evaluare a conformității, publicat pe pagina-web a Centrului Național de Acreditare (MOLDAC), în conformitate cu cerințele standardului de referință SM SR EN ISO/CEI 17020:2013 „Evaluarea conformității. Cerințe pentru funcționarea diferitelor tipuri de organisme care efectuează inspecții” este acreditat un singur organism de inspecție (de tip A) din cadrul „Centrul Tehnic pentru Securitatea Industrială și Certificare” S.R.L. (în continuare - *OI CTSIC*) care este competent pentru verificarea caracteristicilor specifice produselor petroliere (personal, prelevare de mostre, încercări/analize).

Menționăm că, *OI CTSIC* implementează metode de încercări analitice prevăzute în standardele SM EN228 „Carburanți pentru automobile. Benzină fără plumb. Cerințe și metode

de încercare” și SM EN590 „Carburanți pentru automobile. Motorină. Cerințe și metode de încercare”.

OI CTSIC eliberează rapoarte de inspecție doar pentru benzină (A95, A98) și motorină care corespund specificațiilor tehnice, prevăzute în anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 1116/2001.

Totodată, constatăm că din lista parametrilor prevăzuți în Tabelul 1 și Tabelul 2, respectiv pentru benzină și motorină în anexa nr.3 din Hotărârea Guvernului nr.1116/2002 la moment nu se efectuează determinarea conținutului:

- pentru benzină: olefinele și plumbul;
- pentru motorina: cifra cetanică, hidrocarburi aromatice policiclice și conținutul EMAG¹ (conținutul de biocarburanți, în special conținutul de esteri metilici ai acizilor grași)*.

Cadrul normativ în vigoare prevede că importul și plasarea pe piața a produselor petroliere se efectuează doar în baza încercărilor de laborator efectuate de o entitate din RM și obținerii documentelor care confirmă calitatea acestora indiferent de țara de origine a produselor respective.

Costul inspecției este constituit din costul activităților de inspecție și costul cheltuielilor pentru menținerea acreditării a organismului de inspecție și a laboratorului de încercări, menținerea echipamentelor, dotarea cu reactivile și materialele referente consumabile. Costul procedurii de inspecție este unic și nediscriminatoriu pentru toți importatorii.

Importatorul achită serviciile de inspecție din surse financiare proprii, bugetul de stat nu suportă cheltuieli în aceste scopuri.

Conform datelor prezentate pentru perioada 2019-2021 de către organismul de inspecție recunoscut au fost eliberate:

- 326 rapoarte de inspecție pentru benzină, cu costul total de circa 3650,0 mii lei;
- 898 rapoarte de inspecție pentru motorină, cu costul total de circa 11750,0 mii lei;

Costul total mediu anual suportat de importatori pentru procedura de inspecție a benzinei constituie circa 1200,0 mii lei, și respectiv a motorinei – 3900,0 mii lei.

Conform informațiilor organismului de inspecție în anul 2021 în cadrul procedurii de inspecție a 159 de loturi de motorină cu originea din statele CSI au fost depistate 3 loturi neconforme cerințelor specificațiilor tehnice. Suplimentar au fost înregistrate situații, când parametrii produselor petroliere importate din țările UE, erau la limita normelor, ceea ce, la fel, se consideră un risc sporit de a apărea o neconformitate în cazul când produsul va fi manipulat neconform și comercializat în termen de garanție/valabilitate expirat (1 lună /3 luni/ 6 luni - în dependență de producător și materia primă). Aceste cazuri cu depistarea neconformităților au fost notificate importatorilor cu scop de a fi aduse la cunoștința producătorilor pentru a întreprinde măsuri și acțiuni corective. Cu toate acestea, informația despre loturile neconforme nu a fost comunicată către autoritatea de supraveghere a pieței - Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor.

Conform documentelor de însoțire a loturilor de benzină și motorină prezentate de importatori și organismul de inspecție se disting următoarele lanțuri de aprovizionare:

- i) producător (România) – transportator (auto, calea ferată) – client (Republica Moldova);
- ii) producător (stat membru non-UE: Federația Rusă, Belarus,) - transportator (calea ferată) – client (Republica Moldova)
- iii) terminal („Oil Terminal” Constanța) – transportator (calea navală, ferată) – terminal Giurgiulești (Republica Moldova) - client (Republica Moldova).

Constatăm că o mare parte a livrării produselor petroliere în Republica Moldova revine „Oil Terminal” Constanța - fiind cel mai mare intermediar regional, care este un terminal de transbordare și depozitare cu o capacitate totală de 1,7 mln m³, fiind unul din cele mari terminale pe Marea Neagră.

Originea produselor petroliere livrate de la „Oil Terminal” Constanța sunt: state-membre UE precum: România, Bulgaria, Grecia inclusiv alte state non-membre UE precum: Federația Rusă, Bielorusia, Turcia, Turkmenistan, Serbia.

¹ Parametrul EMAG se determină în cazul în care benzina și motorina conține un procent de biocarburanți. În Republica Moldova obligativitatea ca produsele petroliere să conțină biocarburant la moment nu este stabilită.

Loturile de produse petroliere importate sunt însoțite de documente, emise de furnizorii acestor produse, care atestă conformitatea cu cerințele cadrului normativ din țara de expediere.

Din informațiile prezentate de importatori și de organismul de inspecție recunoscut loturile de produse petroliere importate sunt însoțite de următoarele documente, inclusiv:

a) care confirmă originea – *certificatul de origine a mărfii*;

b) care confirmă calitatea:

(i) *declarația de conformitate și raportul de inspecție* eliberate de producător sau *certificatul de calitate* eliberat de un organism de inspecție acreditat din țara de expediere; și

(ii) *certificatul cu privire la cantitatea importată* (tone, litri).

Spre exemplu:

Țara de origine	Modul de transportare/ țara de expediere	Documente de însoțire a mărfii (certIFICATE) de calitate/ eliberate
Benzină		
Calea ferată		
România	Producător/ România	Declarație de conformitate și raport de inspecție, eliberate de producător
Motorină		
Naval		
Rusia	„Oil Terminal” Constanța/ România	Certificat de calitate, eliberat de Organism de Inspecție, Constanța
SUA	„Oil Terminal” Constanța/ România	Certificat de calitate, eliberat de Organism de Inspecție, Constanța
Grecia	„Oil Terminal” Constanța/ România	Certificat de calitate, eliberat de Organism de Inspecție, Constanța
Olanda	„Oil Terminal” Constanța/ România	Certificat de calitate, eliberat de Organism de Inspecție, Constanța

Analizând practica din România privind confirmarea calității produselor petroliere de către producătorii, exportatorii și importatorii de produse petroliere, în parte ce ține de documentele care însoțesc un lot de marfă cu privire la originea și calitatea acesteia specificăm următoarele:

- producător de produse petroliere din România:
 - din biroul vamal din județul producătorului - declarație de conformitate, raport de inspecție calitate;
 - marfă livrată din Zona Liberă Constanța - certificat de origine marfă, certificat de calitate eliberat de un organism de inspecție.
- companie petrolieră românească (import-export):
 - pentru marfă din import și reexportată, prin birou vamal Constanța, livrări Oil Terminal Constanța – certificat de origine marfă și certificat de calitate;
 - pentru marfă din import, adică țări non – UE - certificat de origine a mărfii, certificat de calitate emis de către un organism acreditat de evaluare a conformității.

Cu privire la cadrul instituțional al RM privind controlul produselor petroliere remarcăm că în conformitate cu prevederile art.5 din Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor (*în continuare – ISSPNPS*), efectuează controlul calității produselor petroliere și al respectării documentelor normative referitoare la acestea. Importatorul și vânzătorul cu amănuntul au obligația de a păstra și prezenta, la cererea Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, documentația necesară pentru demonstrarea conformității produsului, în conformitate cu actele normative ale Guvernului.

În cadrul controalelor la stațiile de alimentare a automobilelor ISSPNPS verifică respectarea cerințelor din domeniul metrologiei legale, protecția drepturilor și intereselor economice ale consumatorilor și calitatea produselor petroliere comercializate.

Pe parcursul anului 2021 în cadrul controlului produselor petroliere (benzină și motorină) au fost verificate 39 loturi/410991,18 litri produse petroliere. În cadrul a 4 controale, 6 loturi

/48619,20 litri produse petroliere nu corespundeau cerințelor de calitate, lipseau rapoartelor de inspecție. Prin urmare, loturile neconforme au fost interzise spre comercializare. De asemenea s-a constatat că 1 (un) lot/6856,2 litri de motorină și 1 lot 1900,0 litri benzină, aveau termenul de valabilitate expirat (potrivit Declarației de conformitate).

În cadrul controalelor desfășurate pe parcursul anului 2021, de către ISSPNPS au fost prelevate 3 probe de produse petroliere care au fost supuse încercărilor de laborator de către organismul de inspecție acreditat, în rezultatul cărora nu au constatat neconformități la loturile verificate.

Totodată, în cadrul a 22 de controale (stații PECO/deservire tehnică) au fost supuse controlului 219 loturi/1000 produse petroliere derivate (uleiuri de motor, uleiuri tehnice), din care 169 loturi /629 produse erau neconforme. Astfel, au fost interzise spre comercializare produse petroliere derivate: 25 loturi/52 produse cu termenul de valabilitate expirat; și 144 loturi/577 produse în lipsa rapoartelor de inspecție, informației în limba de stat, datei fabricării.

Rezultatele controalelor și a examinării petițiilor parvenite în adresa ISSPNPS care abordează tematica calității produselor petroliere comercializate la stațiile PECO pentru perioada 2019-2021 sunt expuse în tabelul de mai jos:

Informație privind rezultate controalelor

	2019	2020	2021
Nr. total de controale efectuate, din care:	22	25	70
- planificate	17	25	63
- inopinate	5	7	7
Nr. de controale cu neconformități, din care	17	19	45
- planificate (ponderea)	14 (82,4%)	16 (84,2%)	43 (95,5%)
- inopinate (ponderea)	3 (17,6%)	3 (15,8%)	2 (4,5%)
Prelevarea probelor de benzină și motorină în cadrul controalelor	-	-	3

Depistate neconformități:

- **privind calitatea produselor petroliere:**

- comercializarea produselor petroliere principale în lipsa rapoartelor de inspecție;
- produse petroliere derivate și accesorii auto cu termenul de valabilitate expirat;
- produse petroliere derivate în lipsa rapoartelor de inspecție.

- **în domeniul metrologiei legale:**

- eroarea livrării produselor petroliere depășește limita valorii tolerate;
- efectuarea verificării metrologice inopinate după notificarea delegației de control;
- lipsa contoarelor mecanice din componența distribuitorilor de petrol aprobate ca model;
- mijloacele de măsurare utilizate în domeniul de interes public neverificate metrologic, în lipsa buletinelor de verificare metrologică sau cu termenul de valabilitate expirat;
- buletin de verificare metrologică falsificat;
- prestarea serviciilor de alimentare cu produse petroliere în lipsa sigiliilor metrologice conform aprobării de model;
- lipsa certificatului de etalonare a măsurătorului de volum; ș.a.

Informații privind examinarea petițiilor consumatorilor

	2019	2020	2021
Nr. total petiții, din care vizează:	25	33	40
- calitatea produselor petroliere;	3	6	3
- corectitudinea volumului comercializat;	11	6	9
- alte subiecte legate de comercializarea la stațiile PECO.	11	21	28

În petiții au fost abordate următoarele probleme:

- cantitatea produselor petroliere/înșelare la volum;

- calitatea produselor petroliere/apă în produsul petrolier (motorină);
- comercializarea produselor petroliere prin înșelăciune (benzină în loc de motorină);
- lipsa/neprezentarea registrului de reclamații;
- conflict cu operatorul;
- ne înmânarea bonului de casă, ș.a.

Statistica adresărilor prezintă o serie de probleme cu care se confruntă consumatorii. Dacă vorbim de produsele petrolier aceste sunt cantitatea și calitate produsului petrolier. Dacă în cazul cantității Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor deține măsurători de volum și poate să verifice corectitudinea livrării cantității produsului petrolier.

Numărul petițiilor (12 pe parcursul a trei ani) care vizează calitatea produsului petrolier nu este mic dar consecințele pentru consumatori sunt cu mult mai mari, dacă vorbim despre funcționalitate motoarelor automobilelor. În cazul respectiv ca soluție ar fi punerea în funcțiune și efectuarea reală a controlului calității produselor petroliere comercializate la pompă și împuternicirea ISSPNPS de prelevare a probelor și prezentarea pentru testare la un laborator acreditat. Aici mai este un aspect important, perioada de la adresarea consumatorului și prelevarea probei de către ISSPNPS trebuie să fie cât mai scurt, pentru ca eșantionul să fie prelevat din același lot din care a fost livrat consumatorului.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Sistemul obligatoriu de control al cantității și calității produselor petroliere importate a fost creat în anul 2002 prin aprobarea Hotărârii Guvernului nr.476/2002 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de transportare a produselor petroliere importate. Conform prevederilor hotărârii respective a fost organizat controlul cantității și calității produselor petroliere importate la introducerea în teritoriul vamal al Republicii Moldova. Hotărârea prenotată specifică expres punctele vamale de trecere pentru importul produselor petroliere:

- a) puncte de trecere (pe calea ferată): Ocnița, Cuciurgan, Etulia, Giurgiulești și Ungheni;
- b) puncte de trecere (mijloacele de transport auto): Leușeni-Albița, Tudora-Starokazacie, Otaci–Moghiliov–Podolski și Pervomaisk–Cuciurgan.

Până în 24 februarie 2019, în Republica Moldova a fost utilizat sistemul de confirmare a calității și cantității prin procedura de certificare a benzinei și motorinei, care prevedea: prelevarea probelor pentru produsele petroliere introduse în teritoriul vamal al Republicii Moldova, efectuarea încercărilor de către laboratorul de încercări acreditat și eliberarea ulterioară a certificatelor de conformitate de către organismul de certificare acreditat.

Procedura de certificare se efectuează de către organisme de evaluare a conformității acreditate. Prin procedura menționată se verificau parametrii pentru benzină și motorină, care erau stabiliți în standardele GOST. Astfel procedura de certificare, aplicată până în 24 februarie 2019, asigură un control total a conformității produselor petroliere importate. Totodată menționăm că, prin procedura de control la import de fapt nu putea fi garantată calitatea produselor petroliere comercializate cu amănuntul la stațiile de alimentare (la pompă) pentru consumatorii finali. Suplimentar procedura de certificare implica anual costuri mari, care erau achitate la importul benzinei și motorinei.

În 2018 prin Legea nr.168/2018 au fost efectuate modificări la art. 5 alin. (3) din Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere care prevedea că, produsele petroliere importate și comercializate trebuie să corespundă prevederilor actelor normative și tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte. Controlul calității produselor petroliere și respectării documentelor normative referitoare la acestea îl efectuează Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor. Ministerul Economiei și Infrastructurii, în calitate de organ central de specialitate al administrației publice elaborează politici publice și acte normative privind procesul de monitorizare a calității produselor petroliere. Monitorizarea calității produselor petroliere se realizează prin intermediul organismelor de inspecție acreditate și recunoscute în cadrul unui sistem de monitorizare aprobat de către Guvern.

Respectiv, pentru ajustarea cadrului normativ subsecvent Legii nr.461/2001 a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr.72/2019 cu privire la aprobarea modificărilor ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului (Hotărârea Guvernului nr. 476/2002, Hotărârea Guvernului nr. 1116/2002

și Hotărârea Guvernului nr. 1117/2002) care a avut drept scop completarea cadrului normativ existent cu prevederi ce țin de asigurarea calității benzinei și motorinei, care transpun art.2 pct.1 și 2, art.3, 4, 7 și 8, anexa I-II din Directiva 98/70/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 1998 privind calitatea benzinei și a motorinei. Principalele amendamente aduse cadrului normativ:

- stabilirea specificațiilor tehnice pentru benzină și motorină, care asigură corespunderea produselor petroliere plasate pe piața Republicii Moldova la standardele europene;
- crearea sistemului de monitorizare a calității benzinei și motorinei în conformitate cu cerințele acquis-ului comunitar;
- monitorizarea calității benzinei și a motorinei comercializate prin stațiile de alimentare, pentru a asigura respectarea specificațiilor tehnice ale benzinei și motorinei, precum și eficiența măsurilor de reducere a poluării atmosferei, cauzate de emisiile provenite de la autovehicule.

Amendamente la Hotărârea Guvernului nr. 1116/2002 înaintate/operate în anul 2019 prevăd următoarele :

- pct. **25¹**, monitorizarea respectării cerințelor specificațiilor tehnice prevăzute la art.23 pentru benzina și motorina introduse pe piață se face prin eșantionare conform metodelor analitice prevăzute în standardele SM EN228 „Carburanți pentru automobile. Benzină fără plumb. Cerințe și metode de încercare” și SM EN590 „Carburanți pentru automobile. Motorină. Cerințe și metode de încercare”.

- pct. **25²**, activitatea de eșantionare constă în prelevarea probelor de benzină și motorină, conform planului național aprobat, și în efectuarea încercărilor de determinare a parametrilor specificațiilor tehnice prevăzuți în anexa nr.3 la prezentul Regulament.

- pct. **25¹⁵**, la importul benzinei și motorinei, importatorul prezintă organismelor de inspecție recunoscute de către Ministerul Economiei fiecare lot de benzină și motorină pentru obținerea raportului de inspecție.

- pct. **26**, cheltuielile aferente activităților stabilite la pct.25² sânt acoperite de la bugetul de stat. Cheltuielile aferente activităților stabilite la 25¹⁵ sânt acoperite de către importatori.

Astfel, constatăm că costurile pentru confirmarea calității produselor petroliere la etapa importului sunt suportate de importatori și aceste costuri în final sunt incluse în prețul produselor petroliere.

Costurile monitorizării calității produselor petroliere la etapa comerțului cu amănuntul la stațiile PECO, care se efectuează prin eșantionare și aleatoriu, sunt suportate de către bugetul de stat. Conform HG nr. 1116/2002, activitatea de eșantionare se realizează de către organismele de inspecție recunoscute de către Ministerul Economiei. În cadrul controalelor planificate și inopinate desfășurate de Inspectoratul de Stat, reprezentanții organismului de inspecție recunoscut prelevă probe de produse petroliere conform planului de eșantionare, aprobat de Ministerul Economiei, și și care ulterior sunt plasate într-un laborator de încercări acreditat. Laboratorul pentru testarea trebuie de selectat prin procedura de achiziții publice.

Cheltuielile aferente activității de eșantionare, care înglobează prelevarea probelor de benzină și motorină, conform planului național aprobat, și efectuarea încercărilor de determinare a parametrilor specificațiilor tehnice, sânt acoperite de la bugetul de stat. În acest sens, anual se planifică acoperirea cheltuielilor pentru Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor în mărime de peste 1,0 mln. lei (de circa 600 mii lei pentru benzină și circa 400 mii lei pentru motorină).

Deși implementarea sistemului de monitorizare este prevăzută începând cu 2019, acțiuni concrete la acest capitol din partea Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor nu au intervenit. Astfel ISSPNPC în perioada respectivă nu a inițiat procedura de achiziții a serviciilor de prelevare și efectuarea încercărilor parametrilor produselor petroliere. Principalele motive de lipsă de acțiuni se pot menționa: i) moratoriul la efectuarea controalelor în perioada pandemiei, ii) reorganizarea Agenției în Inspectoratul de Stat și suspendarea controalelor pe perioada reorganizării, iii) lipsa de personal calificat (nivelul înalt de fluctuație a personalului cu funcții de control). De menționat ca alocațiile anuale bugetare pentru prelevarea și efectuarea încercărilor de laborator au fost returnate la buget

Prelevarea și efectuarea încercărilor pe parcursul anului 2021 a 3 probe de produse petroliere nu poate prezenta situația reală a calității produselor petroliere comercializată cu amănuntul Republicii Moldova.

Conform raportului Agenției Europene de Mediu (AEM) „Monitorizarea calității combustibilului în UE în 2020. Monitorizarea calității combustibilului în conformitate cu Directiva privind calitatea combustibilului (<https://www.eionet.europa.eu/etcs/etc-cm/products/etc-cme-report-11-2021-fuel-quality-monitoring-in-the-eu-in-2020>), statele membre trebuie să indice dacă sistemul lor de monitorizare este configurat la standardul european EN 14274:2013 modelul statistic A, B sau C și dacă se bazează pe cadru de țară mare sau mică. Alternativ, ei trebuie să indice dacă îl folosesc sistemul lor definit la nivel național. Douăzeci și patru de state membre au utilizat unul dintre cele trei modele statistice definite de standardul european EN 14274:2013. Trei state membre (Belgia, Luxemburg și Suedia) au utilizat un sistem o monitorizare națională.

Vânzările de carburanți înregistrate pe piață plasează Republica Moldova în categoria țărilor mici, deoarece se introduce pe piață anual o cantitate totală sub 15 milioane tone de carburant auto. Prin urmare, se aplică Modelul C - non-regiune, cu un numărul minim de probe pe sortiment mai mare de 50. Conform calculelor pentru Republica Moldova pentru a asigura o imagine corectă a calității produselor petroliere comercializate este necesară prelevarea a câte 100 de probe de benzină și respectiv de motorină.

Analizând raportul AEM constatăm, că în majoritatea statelor de prelevarea eșantioanelor de produse petroliere în cadrul sistemului de monitorizare sunt responsabile autoritățile statului (agenții, inspectorate, directorate etc.). Sunt cazuri când prelevarea este delegată prin concurs companiilor, organismelor de evaluare a conformității/de inspecție. Responsabil de elaborare raportului general pe țară este responsabile de regulă autoritățile competente responsabile politica în domeniul mediului.

În contextul celor expuse constatăm că la importul produselor petroliere principale (benzina și motorina) din anul 2002 în Republica Moldova funcționează un mecanism de control total obligatoriu a calității acestora (verificarea fiecărui lot la corespunderea parametrilor specificați în anexa nr.3 la HG nr.1116/2002).

De asemenea constatăm, situația prezenței doar a unui singur prestator de servicii de prelevare a probelor de produse petroliere (organism de inspecție recunoscut) în cadrul sistemului de monitorizare a calității produselor petroliere. De altfel acest organism de inspecție recunoscut participa conform cadrului normativ la prelevare și testarea fiecărui lot importat de produse petroliere.

Pentru a exclude un eventual conflict de interese considerăm necesar delegarea funcției de prelevare a eșantioanelor de produse petroliere la etapa comercializării cu amănuntul către Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor. Prelevarea probelor va fi efectuată conform unei proceduri aprobate de Ministerul Economiei. Locațiile (stațiile de alimentare cu combustibil) vor fi stabilite conform unui plan anual de eșantionare aprobat de Ministerul Economiei. Probele prelevate vor fi testate în laboratoare acreditate.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Necesitatea modificării cadrului normativ se datorează modificării Legii nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere (a fost modificat prin Legea nr. 40/2022 pentru modificarea unor acte normative).

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Piața produselor petroliere actualmente este reglementată printr-un șir de acte normative:

- a) Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere;
- b) Hotărârea Guvernului nr. 476/2002 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de transportare a produselor petroliere importate;
- c) Hotărârea Guvernului nr. 1116/2002 despre aprobarea Regulamentului cu privire la depozitarea și comercializarea cu ridicata, prin sistem automatizat, a produselor petroliere identificate;

- d) Hotărârea Guvernului nr. 1117/2002 despre aprobarea Regulamentului de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere.
- e) Hotărârea Guvernului nr. 1027/2001 cu privire la unele măsuri de implementare a Legii privind piața produselor petroliere;
- f) Hotărârea Guvernului nr. 414/2016 pentru aprobarea Regulamentului privind reducerea conținutului de sulf din anumiți combustibili lichizi.

În conformitate cu art. 1 alin. (1) al Legii nr. 461/2001, sub incidența prezentei legi cade activitatea de import, transport, depozitare și comercializare a produselor petroliere, având ca scop crearea unor condiții favorabile pentru relațiile de pe piața internă a produselor petroliere, aprovizionarea fiabilă a consumatorului cu produse petroliere de calitate, dezvoltarea concurenței loiale și protecția drepturilor și intereselor legitime ale consumatorilor.

De menționat că, art.5 alin. (2), (3) și (4) din Legea nr. 461/2001 (a fost modificat prin Legea nr. 40/2022 pentru modificarea unor acte normative), modificările urmează să intre în vigoare la 01 septembrie 2022 care prevede:

„(2) Caracterul inofensiv al produselor petroliere pentru sănătatea populației, pentru bunurile consumatorului și pentru mediul înconjurător este garantat prin calitatea acestor produse, reglementată de actele normative.

(3) Produsele petroliere importate și comercializate trebuie să corespundă prevederilor actelor normative și tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte. Importatorul și vânzătorul cu amănuntul au obligația de a păstra și prezenta, la cererea Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, documentația necesară pentru demonstrarea conformității produsului, în conformitate cu actele normative ale Guvernului. Controlul calității produselor petroliere și al respectării documentelor normative referitoare la acestea îl efectuează Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor.

(3¹) Ministerul Economiei și Ministerul Mediului, în calitate de organe centrale de specialitate ale administrației publice, elaborează politici publice și acte normative privind procesul de monitorizare a respectării specificațiilor de mediu pentru produsele petroliere. Monitorizarea respectării cerințelor prezentate în specificațiile de mediu pentru produsele petroliere se realizează în cadrul unui sistem de monitorizare aprobat de către Guvern.”

Scopul Hotărârii Guvernului nr.72/2019 pentru modificare unor acte normative a fost instituirii unui sistem de monitorizare a calității benzinei și motorinei, care prevede stabilirea unor specificații tehnice și procese obligatorii de armonizare, care prevede asigurarea calității acestor produse pe tot lanțul – de la import până la livrarea către consumatorul final. Principalele modificări aduse la:

a) Hotărârea Guvernului nr. 476/2002 - la introducerea în teritoriul vamal al Republicii Moldova substituirea sistemului de confirmare a calității produselor petroliere principale (certificatul de conformitate) cu raportul de inspecție;

b) Hotărârea Guvernului nr. 1116/2002 – au fost introduse specificațiile tehnice pentru benzină și motorină, a fost stabilit un sistem de monitorizare la etapa comercializării cu amănuntul (la pompă) a calității produselor petroliere și procedura de eșantionare a probelor de benzină și motorină, se interzice importul, depozitarea și comercializarea benzinei cu tetraetil de plumb;

c) Hotărârea Guvernului nr. 1117/2002 – substituirea documentului care confirmă calitatea produselor petroliere „certificatul de conformitate” care se elibera la corespunderea la standardele SM și GOST cu „raportul de inspecție” care se eliberează la corespunderea la cerințele specificațiilor tehnice pentru benzină și motorină stabilite în anexa nr.3 din Hotărârea Guvernului nr. 1116/2002.

Potrivit prevederilor pct. 3 al Hotărârii Guvernului nr.1027/2001, produsele petroliere principale importate se transporta cu mijloace de transport feroviar, auto și naval. În scopul *determinării calității (tipului de produs)* și cantității produselor petroliere, fiecare cisternă importată urmează să fie examinată în comun cu reprezentanții *organului ce efectuează certificarea* și colaboratorii vamali ai postului vamal care perfectează declarația vamală respectivă. Menționam că norma pct. 3 din Hotărârea Guvernului nr.1027/2001 întră în contradicție cu ultimele modificări ale pct. 10 al Regulamentului cu privire la depozitarea și comercializarea cu ridicata, prin sistem automatizat, a produselor petroliere identificate cadrul normativ în special, aprobat prin Hotărârea

Guvernului nr. 1116/2002 care prevede „**10. Plecarea mijlocului de transport din locul staționării este posibilă doar cu permisiunea organului vamal după efectuarea tuturor operațiilor necesare vămuirii și după prelevarea probelor de produse petroliere de către organismul de inspecție recunoscut de Ministerul Economiei și Infrastructurii.**”

Regulamentului privind reducerea conținutului de sulf din anumiți combustibili lichizi, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.414/2016 prevede că:

„**26.** Anterior plasării pe piață, persoanele responsabile de plasarea pe piață (producătorul, reprezentantul lui autorizat, importatorul, distribuitorul, sau oricare altă persoană fizică sau juridică ce practică activitate de întreprinzător) a combustibililor reglementați de prezentul Regulament, sînt obligate să dețină certificat de conformitate emis de către organismele de evaluare a conformității acreditate.

27. Agenții economici care plasează pe piață combustibili care intră sub incidența prezentului Regulament au următoarele obligații:

1) să verifice conținutul de sulf din combustibilii lichizi prin prelevare de probe și să efectueze încercări doar în laboratoarele acreditate pentru fiecare lot de combustibili lichizi plasat pe piață și/sau utilizat;

2) să permită prelevarea probelor/eșantionarea de combustibili lichizi de către organismele de evaluare a conformității acreditate.

28. Agenții economici importatori de combustibili lichizi care intră sub incidența prezentului Regulament au obligația să prezinte pentru verificare organului vamal certificate de conformitate în baza rapoartelor de încercări emise de laboratoarele naționale acreditate.

29. Rapoartele de încercări emise de organismele de evaluare a conformității din străinătate vor fi supuse procedurii de recunoaștere a conformității prevăzute la art.31 din Legea nr.235 din 1 decembrie 2011 privind activitatea de acreditare și de evaluare a conformității.

Astfel, constatăm necesitatea ajustării Hotărârii Guvernului nr.1027/2001 și a Hotărârii Guvernului nr.414/2016 la cadrul normativ în vigoare în parte ce ține de substituirea „organului ce efectuează certificarea” cu „organismul de inspecție recunoscut” și respectiv „certificat de conformitate emis de către organismele de evaluare a conformității acreditate” cu „raport de inspecție emis de către organismele de inspecție acreditate și recunoscute”.

Suplimentar, conform pct. 4 din Dispoziția nr. 29 din 28 iunie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova este stabilit:

„**4.** Prin derogare de la prevederile Regulamentului privind modul de transportare a produselor petroliere importate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.476/2002, și prevederile Regulamentului cu privire la depozitarea și comercializarea cu ridicata, prin sistem automatizat, a produselor petroliere identificate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1 116/2002, pe perioada stării de urgență:

4.1. Se permite importul pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a produselor petroliere prin intermediul mijloacelor de transport auto, prin punctele de trecere a frontierei de stat moldo-române Giurgiulești-Galați, Cahul-Oancea, Sculeni-Sculeni;

4.2. La importul produselor petroliere originare din țările membre UE, nu este necesară prelevarea probelor de către organismul de inspecție în cazul dispunerii de documentele care confirmă calitatea produselor petroliere date (declarația de conformitate și raportul de inspecție eliberat de un laborator acreditat în UE).”

Astfel, pe perioada stării de urgență este stabilit o norma promovată de proiect. Putem considera că este o metodă de a verifica în situație reală a unei norme prevăzute de proiect referitor la recunoașterea documentelor care confirmă calitatea produselor petroliere.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Obiectivul principal al intervenției statului este asigurarea racordării cadrului normativ național la cadrul normativ comunitar și evitarea abuzurilor în aplicarea reglementărilor în mod eronat în perioada de tranziție până la armonizare totală ale acestora.

Inițiativa de reglementare urmărește implementarea efectivă a sistemului de monitorizare a calității benzinei și motorinei cu cerințelor specificațiilor tehnice a benzinei și motorinei, raționalizarea obligațiilor de raportare și de monitorizare. De asemenea, ea are ca scop să instituie

un proces de guvernare coordonat și coerent, care să permită Republicii Moldova respectarea obligațiilor sale regionale și internaționale în domeniul energetic și a protecției mediului.

În vederea aplicării efective a sistemului de monitorizare a calității benzinei și motorinei, statul stabilește și alte obiective, cum ar fi:

- diminuarea cu până la 20% a cheltuielilor suportate de agenții economici, privind determinarea calității benzinei și motorinei la introducerea pe piața Republicii Moldova, livrată direct de la un producător amplasat în unul din statele membre UE;
- stabilirea atribuției Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor privind eșantionarea probelor de produse petroliere în cadrul sistemului de monitorizare, în afara controalelor (planificate sau inopinate). diminuarea pentru o perioadă de 4 ani cu până la 40% a adresărilor consumatorilor care vizează calitatea produselor petroliere.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Opțiunea constă în a păstra sistemul existent de inspecție a calității benzinei și motorinei de către un organism de inspecție recunoscut, în calitate de terță parte, pentru fiecare lot de produse petroliere importat, fapt care contravine cu obligațiile RM de armonizare a actelor normative naționale la principiile acquis-ului comunitar și cu cerințele minime stabilite prin prevederile Directivei 98/70/CE privind calitatea benzinei și a motorinei plasate pe piață - care propune un sistem de monitorizare a calității produselor petroliere la etapa comercializării cu amănuntul către consumatori și utilizatorii finali.

De asemenea, se va menține un nivel ridicat de adresări ale consumatorilor către organele de control referitor la calitatea necorespunzătoare a produselor petroliere achiziționate.

Costul procedurii de inspecție a benzinei și motorinei importate constituie anual circa 5100,0 mii lei, care poate să crească anual, reieșind din factorii economici la nivel mondial (sanctiunile economice pentru țările expirate de produse petroliere, reorientarea către alte piețe de achiziție a produselor petroliere, creșterea costurilor resurselor, inflația, etc.). Deși, conform afirmațiilor expuse, tarifele organismului de inspecție pe parcursul ultimilor 3 ani nu a fost modificate, realitățile economice pe plan mondial, regional și național denotă riscul creșterii costurilor pentru serviciile de inspecție prestate, care în final se regăsesc în costul produselor petroliere comercializate, adică pentru un litru, în condițiile în care, prețurile în Republica Moldova sunt destul de mari comparativ cu alte țări din regiune.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țin seama de cauzele problemei, cu indicarea inovațiilor și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Opțiunea recomandată presupune aprobarea unor modificări în cadrul normativ (Hotărârea Guvernului nr.1027/2001; Hotărârea Guvernului nr. 476/2002; Hotărârea Guvernului nr. 1116/2002; Hotărârea Guvernului nr. 1117/2002 și Hotărârea Guvernului nr.414/2016).

Proiectul hotărârii de Guvern propune următoarele aspecte noi:

- recunoașterea documentelor care confirmă calitatea benzinei și motorinei importate direct de la producătorii acestor produse, iar țara de origine a producătorului trebuie să fie un stat-membru UE. Recunoașterea documentelor ar permite accesul acestor produse pe piața fără a efectua inspecția obligatorie a acestora la intrarea pe teritoriul vamal al RM.

- indicarea (specificarea) documentelor de calitate în baza cărora se permite accesul pe teritoriul vamal al RM fără efectuarea inspecției calității benzinei și motorinei.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Nu au fost identificate opțiuni alternative, întrucât nu s-au atestat careva beneficii sau impacturi pozitive majore în cazul neintervenției legislative.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

1. Procedura actuală de inspecție a fiecărui lot de benzină și motorină care intră în țară contribuie la menținerea conformității parametrilor benzinei și motorinei cu prevederile Directivei 98/70/CE și cu standardele europene EN 228 și EN 590.

2. AIR demonstrează că recunoașterea documentelor eliberate de producător (declarația de conformitate și raportul de inspecție eliberat de un laborator acreditat) pentru produsele petroliere, livrate direct de la producător către Republica Moldova care scutește importatorii de procedura de verificare a calității benzinei și motorinei la introducerea pe piața RM va permite economii de minimum 20% față de cheltuielile suportate în prezent.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Beneficii:

Pentru eliminarea problemelor abordate, soluțiile propuse odată cu aprobarea proiectului de act normativ vor avea următoarele impacturi pozitive:

- ajustarea și actualizarea unor hotărâri de Guvern cu prevederile cadrului legal primar va avea impacturi economice care va contribui la economii considerabile datorită clarificării tehnice și juridice referitor la recunoașterea încercărilor calității produselor petroliere importate direct de la producătorii din statele-membre UE. Claritatea juridică conduce la diminuarea sarcinii administrative și, prin urmare, a costurilor;

- din punct de vedere a amplasamentului, producătorii produselor petroliere din România sunt cei mai aproape de Republica Moldova, care permite transportarea acestor produse pe cale auto și calea ferată. Reiterăm că în anul 2021 ponderea benzinei importate din România a fost 99,35% și respectiv a motorinei - 56,20%. Dacă estimăm că 20% din volumele produselor petroliere importate se vor efectua direct de la producători din România sau din altă țară UE, aceasta ar micșora costurile anuale pentru importatori în cadrul procedurii de inspecție a calității cu 1020,0 mii lei (pentru benzină – cu 240,0 mii lei și respectiv pentru motorină – cu 780,0 mii lei).

Costuri:

Costuri directe privind implementarea proiectului pentru importatori nu au fost identificate.

Se presupune costuri pentru Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor în legătura cu procedura de eșantionare (pregătirea personalului), procurarea echipamentului pentru prelevarea probelor (sticle, sigilii, utilaj pentru transportarea în siguranță a probelor) costuri de transportare a probelor la laboratorul de încercări.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Reieșind din prevederile legislației aplicabilă în vigoare, nu au fost analizate opțiuni alternative.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Toate prevederile noi din proiectul propus nu prezintă riscuri esențiale.

Prevederile proiectului nu implică costuri majore pentru agenții economici, dar dimpotrivă, diminuarea unor costurilor ce țin de inspecția calității produselor petroliere.

Estimăm micșorarea veniturilor obținute de organismele de inspecție în legătura cu exceptarea efectuării inspecției pentru produselor petroliere importate direct la producători din statele-membre UE în mărimea costurilor economisite de către importatori estimate la lit.b¹). O dată cu acestea există riscul micșorării contribuțiilor la bugetul de stat din partea organismele de inspecție recunoscute în mărime 204,0 mii lei (1020,0 mii lei x 20% TVA = 204,0 mii lei).

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sunt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

În urma analizei opțiunii recomandate nu au fost identificate riscuri majore care ar putea duce la eșecul intervenției sau la efecte negative în general.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

După analiza costurilor și beneficiilor opțiunii recomandate se constată că domeniul de aplicare și dispozițiile rămân practic neschimbate, ceea ce înseamnă că proiectul propus implică impacturi minore. Având în vedere că este dificil de generat date cantitative cu privire la oricare dintre impacturile specifice, numai evaluarea calitativă a fost posibilă, care a demonstrat impacturi relativ mici ale opțiunii preferate.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sunt necesare

Modificările și completările ce se operează la Hotărârile Guvernului nr.1027/2001, nr. 476/2002, nr. 1116/2002, nr. 1117/2002, nr.414/2016 nu necesită instituirea unor noi structuri publice și angajarea personalului adițional.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

Implementarea prezentului proiect va fi monitorizat de către Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, în calitate de indicatori de performanță fiind:

- numărul loturilor de produse petroliere importate direct de la producătorii din statele membre UE;
- numărul cazurilor depistate de loturi de produse petroliere neconforme prin sistemul de monitorizare a calității, inclusiv după originea acestora;
- numărul petițiilor parvenite de la consumatori referitor la calitatea necorespunzătoare a produselor petroliere;
- numărul sancțiunilor și măsurilor restrictive aplicate în privința loturilor de produse petroliere neconforme;

De asemenea, Ministerul Economiei va monitoriza rezultatele inspecției calității produselor petroliere importate efectuate de organismele de inspecție acreditate și recunoscute, în calitate de indicatori de performanță fiind:

- numărul loturilor de produse petroliere importate supuse inspecției;
- ponderea loturilor neconforme depistate, inclusiv după originea acestora;
- numărul sesizărilor ISSNPC privind loturile neconforme de produse petroliere depistate.

c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Impacturile economice vor fi resimțite odată cu intrare în vigoare a actului normativ. Indicatorii de performanță vor fi prezentați la începutul fiecărui an, urmare a publicării rapoartelor anuale privind activitățile de supravegherea pieței de către Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor.

Monitorizarea performanței poate fi efectuată prin analiza indicatorilor de performanță specificate în rapoartele Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Luând în considerare relațiile juridice reglementate de proiect se poate determina mai multe grupuri de interese de bază:

- 1) Ministerul Finanțelor, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor.
- 2) „Petrom-Moldova” S.R.L., Î.M. „Tirex-Petrol” S.A., Î.C.S. „Lukoil-Moldova” S.R.L., Î.M. „Rompetro Moldovă” S.A., „Vento Retail” S.R.L.
- 3) „Centrul Tehnic pentru Securitatea Industrială și Certificare” S.R.L.
- 4) Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

Procesul de consultanță se bazează pe câteva metode:

- interacțiunea directă între autorii proiectului și AIR cu reprezentanții grupurilor de interese.
- cercetarea informației din sursele media disponibile fiind prezentate pe paginile web oficiale ale ANRE, solicitate la Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor și organismul de inspecție recunoscut, importatori, etc., precum și baze de date statistice;
- consultarea indirectă cu persoanele interesate prin publicarea proiectului și a unei note succinte pe pagina web a Ministerului Economiei.

În cadrul ședinței de lucru din 11.03.2022 organizată de Ministerul Economiei cu reprezentanții petroliștilor a fost prezentată inițiativa elaborării proiectului hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului. Scopul proiectului este asigurarea implementării modificărilor la Legea nr.461/2001 privind piața produselor petroliere aduse prin Art. II. din Legea nr.40/2022 pentru modificare unor acte normative. În cadrul ședinței reprezentanții petroliștilor au venit cu propuneri de revizuirea procedurii de inspecție obligatorii la importul produselor petroliere.

A fost solicitată examinarea analizei preliminare a impactului de reglementare la proiectul hotărârii Guvernului de către: Ministerul Finanțelor, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, „Petrom-Moldova” S.R.L., Î.M. „Tirex-Petrol” S.A., Î.C.S. „Lukoil-Moldova” S.R.L., Î.M. „Rompetro Moldovă” S.A. și „Vento Retail” S.R.L. și „Centrul Tehnic pentru Securitatea Industrială și Certificare” S.R.L. Ulterior, AIR a fost examinat de către reprezentanții Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, conform prevederilor stabilite în Hotărârea de Guvern nr.23/2019, în cadrul ședinței grupului de lucru din data de 12 iulie 2022 .

Proiectul actului normativ împreună cu AIR se transmite pentru examinare în cadrul ședinței Secretarilor generali de Stat pentru înregistrarea proiectului la Cancelaria de Stat și, în cazul susținerii, lansării consultării publice oficiale. Totodată proiectul HG și AIR urmează a fi publicate pe pagina oficială a ME și portalul particip.gov.md.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor consideră că păstrarea metodologiei de eșantionare conform planului național existent după cum este descrisă în Hotărârea Guvernului nr.1116/2002, este corelată la cadrul normativ european și poate fi executat fără foarte multe impedimente. Iar executarea corectă a eșantionării va crea sentimentul și garanția consumatorilor că asupra produsele petroliere comercializate pe teritoriul Republicii Moldova există un control care le poate garanta calitatea acestor produse.

„Centrul Tehnic pentru Securitatea Industrială și Certificare” S.R.L. în răspunsul său atenționează la riscurile care pot prezenta implementarea modificărilor propuse. Totodată, a venit cu unele precizări și completări care au fost luate în considerație la definitivarea AIR-ului. De asemenea CTSIC urmează să prezinte propuneri la proiectul hotărârii Guvernului.

La moment din partea agenților economici din domeniul importului produselor petroliere nu au venit careva propuneri și obiecții. Totodată, în cadrul ședinței de lucru din 11.03.2022 organizată de Ministerul Economiei cu reprezentanții petroliștilor a fost discutată inițiativa elaborării proiectului hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului. În cadrul

ședinței reprezentanții petroliștilor au venit cu propuneri de revizuire a procedurii de inspecție obligatorii la importul produselor petroliere.

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alternativă 1	Opțiunea alternativă 2
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	-1		
povara administrativă	-1		
fluxurile comerciale și investiționale	0		
competitivitatea afacerilor	+1		
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	0		
concurența pe piață	+1		
activitatea de inovare și cercetare	0		
veniturile și cheltuielile publice	-1		
cadrul instituțional al autorităților publice	0		
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	+1		
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	+1		
situația social-economică în anumite regiuni	0		
situația macroeconomică	0		
alte aspecte economice	0		
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	0		
nivelul de salarizare	0		
condițiile și organizarea muncii	0		
sănătatea și securitatea muncii	0		
formarea profesională	0		
inegalitatea și distribuția veniturilor	0		
nivelul veniturilor populației	0		
nivelul sărăciei	0		
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0		
diversitatea culturală și lingvistică	0		
partidele politice și organizațiile civice	0		
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	+1		
modul sănătos de viață al populației			
nivelul criminalității și securității publice	0		
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0		
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0		
accesul și calitatea serviciilor medicale	0		
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0		
nivelul și calitatea educației populației	0		
conservarea patrimoniului cultural	0		
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0		
accesul și participarea populației în activități sportive	0		
discriminarea	0		

alte aspecte sociale	0		
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	+1		
calitatea aerului	+1		
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0		
biodiversitatea	0		
flora	0		
fauna	0		
peisajele naturale	0		
starea și resursele solului	0		
producerea și reciclarea deșeurilor	0		
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0		
consumul și producția durabilă	0		
intensitatea energetică	0		
eficiența și performanța energetică	0		
bunăstarea animalelor	0		
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0		
utilizarea terenurilor	0		
alte aspecte de mediu	0		

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.

Anexe

1. Proiectul preliminar al hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului – 5 file
2. Nota informativă – 2 file